

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Simon Gregorčičevi ulici.
Dopisi se ne vračajo. — Štev. pri čerkovnem zavodu v Ljubljani 11.953.

Naročnina za ozemlje SHS: letno 180 Din, za 1/2 leta 90 Din, za 1/4 leta 45 Din,
mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani.

LETO IX.

Telefon št. 552.

LJUBLJANA, 7. avgusta 1926.

Telefon št. 552.

ŠTEV. 91.

Pooblaščen inženjerji in koncesijonirani strokovnjaki.

Veliko razburjenje je povzročil med koncesijoniranimi stavbeniki ter zidarskimi in tesarskimi mojstri pravilnik o pooblaščenih inženjerjih in arhitektih, objavljen v »Služb. Nov.« z dne 9. junija 1926, št. 129. Člen 12. in 13. tega pravilnika sta namreč formulirana tako, da izključujeta v bodoče naše koncesijonirane stavbenike, zidarske in tesarske mojstre od vseh večjih stavbnih del, koje so smeli izvrševati samostojno po dosedanjih predpisih našega stavbnega zakona in obrtnega reda. Taka dela bi imeli v bodoče izvrševati samo pooblaščen inženjerji in arhitekti oziroma le stavbna podjetja, ki imajo kot poslovodjo takega inženjerja oziroma arhitekta.

Proti temu monopoliziranju stavbnih del so se seveda uprle vse naše organizacije koncesijoniranih obrtov a tudi oni inženjerji in arhitekti, ki izvršujejo stavbeništvo na podlagi stavbne koncesije, pa niso »pooblaščen«. To povsem upravičeno! — Kako pride stavbenik, ki je moral dokazati temeljito teoretično in praktično znanje za gradbo težjih visokih zgradb in je mogoče dovršil tudi tehniške višje študije, do tega, da bo igral le službo palirja in arhitektu, ki že po triletni praksi dobi v Beogradu pooblastilo na podlagi izpita, ki ga je prejel morda lažje, kakor pa bi prejel stavbeniški izpit v Ljubljani.

Korak, ki ga je storilo na predlog Inženerske zbornice v Beogradu ministrstvo za zgradbe, pomeni nečuvno ponižanje našega strokovno visoko stoječega stavbeniškega stanu, pomeni propast naših stavbniških obrtov in našega stavbnega strokovnega šolstva ter odpira široko vrata »štramanstvu«, vse to v korist strokovno in gospodarsko povsem neutemeljenim pretenzijam gotove skupine inženjerjev in arhitektov, ki si hoče ustvariti krivičen stavbni monopol. Pravilnik gradbenega ministrstva pa krši tudi še vedno veljavne zakone, posega nezakonito preko uredbe, na podlagi katere je bil izdan in krši zato tudi ustavo.

Zbornica za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani in vsa stavbeniška strokovna združenja so proti omenjenemu pravilniku najenergičnejše nastopila ter se obrnila do pristojnih ministrov in do naših narodnih poslancev, da izposlujejo ukinitve oziroma izpremembe tega pravilnika.

Intervencija je imela uspeh. Pravkar je dobila Zbornica za trgovino, obrt in industrijo obvestilo od ministra trgovine in industrije, da je izdal velikemu županu v Ljubljani in v Mariboru naslednja navodila:

»Ker bi mogla nastati domneva, da se čl. 12., 13. in 17. pravilnika za izvedbo posameznih odredb začasne uredbe o pooblaščenih inženjerjih in arhitektih (Sl. Nov. z dne 9. junija t. l., št. 129.) poljubno tolmačijo in da se z njimi zožujejo pravice stavbenih obrtnikov, ki so si pridobili pravico za izvrševanje svojega obrta po zakoniti poti in kojim je po obstoječih predpisih obrtnih zakonov (obrnega zakona za Hrvatsko in Vojvodino, zak. čl. XVII. iz leta 1894, naredbe o izvrševanju obrtov v Bosni in Hercegovini z dne 3. marca 1909, stavbnega zakona za Slovenijo in Dalmacijo z dne 26. novembra 1843, drž. zak. št. 193) točno odrejen delokrog, je to ministrstvo zavzelo stališče, da zgorajšnje od-

Pred novimi persekucijami?

Moreča stagnacija, ki je zajela vse panoge našega gospodarstva, ki tlači k tlom kakor težka mora vso našo podjetnost in ubija vse naše sile, ne pusti našo trgovino, obrt in industrijo do razmaha in poleta, postaja z dneva v dan občutnejša. Posledice težke krize so se z neizprosno trdoto navale na ves naš poslovni svet. Naravno, da je začela tudi vlada, vsaj navidezno razmišljati, kako temu od pomoči. Govorili smo že o napovedanih dnevnih sejah posebnega odbora ministrov, ki naj bi razpravljali o sredstvih za olajšanje sedanjega položaja. Povedali smo že tudi, da ni sledilo prvi seji dolgo nobene seje, dasi se je govorilo o dnevnih sejah. Teda že danes se sliši, da misli vlada tudi to pot poseči pred vsem po pobujanju draginje potom protidraginjskega zakona.

Ne vemo še, v koliko so te vesti utemeljene, toda že danes moramo proti taki nameri odločno protestirati. Vlada naj bi že enkrat s takimi sredstvi, ki so poniževalna za naš kupčjski svet, ki škodijo ugledu in dobremu imenu naše trgovine in diskreditirajo celokupno naše gospodarstvo v inozemstvu končala. Že ideja, da se poseže po takim sredstvu, ne kaže dela merodajnih faktorjev v najlepši luči. Ljudje, ki imajo v rokah državno krmilo, bi morali v teh resnih časih poseči po drugih sredstvih in ne po policijskih pendrekih. Take namere ne kažejo na resnost, smotrenost in na dobro voljo za omiljenje sedanjih gospodarskih težav!

KAJ BO Z NOVO ZVEZO Z JADRANSKIM MORJEM.

Na vprašanje, kaj je z graditvijo jadranske železnice in ponudb neke inozemske finančne skupine je prometni minister dr. Jovanović v pogovoru s sodelnikom »Trgovinskega glasnika« izjavil, da je graditev te železnice nujno potrebna za napredek našega gospodarstva. Ponudba dotične finančne skupine se zdi prometnemu ministru povsem resna. Ta skupina je predložila naši državi, da zgradi železniško progo Split—Sarajevo—Beograd—Pančevo pod pogojem, da bi ostala nova železnica le nekaj let v njeni eksploataciji. Prometni minister je pri tej priliki naglašal, da mora država nehati s svojimi investicijami in izkati posojila v inozemstvu. Država mora skrbeti, da se njen gospodarski aparat čim bolj izpopolni. Bolje je napredovati s tujo pomočjo, kakor pa držati roke križem in pa prepustiti bodočnosti usodo. »Splošno lahko rečem«, je izjavil minister, »da sem pripravljen prepustiti graditev železnice in drugih objektov prej privatni inicijativi, kakor je to v drugih državah, kot pa državni, ki

rebe pravilnik v nobenem primeru ne tangirajo obstoječih predpisov obrtnih zakonov. Ne more se predpostavljati, da se je s tem pravilnikom nameravalo razveljaviti obstoječe predpise obrtnih zakonov, ker je jasno, da se s pravilnikom ne morejo menjati zakoni, ki so še v veljavi.«

Z zadoščenjem pozdravljamo ta odlok ministrstva trgovine in industrije. Opozorjamo naše komercialne stavbenike, zidarske, tesarske in kamnoseške mojstre, da se opirajo na ta odlok, ako bi jim katerokoli oblastvo ali korporacija hotela kratiti njihove pravice, kakor se je to že skušalo v nekaterih primerih.

Od policijskih mer, pa naj si bodo še tako dobro zamišljene, ni pričakovati niti najmanjših uspehov. Tudi ako misli vlada, da si s tem olajša odgovornost pred maso, se v tem težko moti. Masa hoče danes kruha in zahteva, da se zaprte tovarne odprejo, da zopet oživijo ustavljeni obrati, išče zaposlitve in gleda na neopravičene persekucije trgovcev treznejše in smotreneje nego si to predstavljajo oni odgovorni faktorji, ki ne najdejo drugih sredstev, ne vidijo druga pota, kako bi popravili storjene napake.

Brezplodno pobijanje draginje s prisilnimi merami, s policijo in sodišči je doživelo že zadostno blamažo in čuditi se moramo samo, da se hoče še danes poseči po tem sredstvu. Sicer pa je zakon o pobujanju draginje vsaj v Sloveniji še vedno v polni veljavi, zakaj torej novih zakonov? Dasi se ta zakon, kakor nam je znano, ne izvaja v Beogradu, bi morali vsaj merodajni faktorji vedeti, da zakon še obstoja in da se v nekaterih pokrajinah še vedno z vso strogostjo izvaja! Zakaj tedaj še novih takih mer?

Država naj bi začela racionalno štediti in naj bi se lotila intenzivnega dela za zvišanje produkcije in odpravo vseh ovir, ki v prometnem, carinskem in davčnem oziru motijo prosti razmah gospodarskih sil in le na ta način bi se dalo militi sedanjí položaj. Namigavanja z novimi policijskimi merami pa skoro ne moremo vzeti za resne in služijo celi naši gospodarski politiki v pravi zasmeh!

se je že čisto izkazala nesposobna. Vsa dela v državni režiji so predraga. Vrše se počasi, ker so združena z birokratsko administracijo. Stojimo na stališču, da je treba vsa državna podjetja komercializirati in predati privatni inicijativi, v kolikor ne bi bili državni in narodni interesi direktno ogroženi. Samo s privatno inicijativo se lahko gospodarstvo uspešno razvija«.

TRGOVCI! Razpečavajte v svojih trgovinah srečke loterije Društva »Trgovske akademije«. Srečke dobite pri svojem gremiju.

VARSTVO OBRTI.

Pred kratkim se je vršilo v Baselu v Švici pod predsedstvom predsednika H. Navilla zborovanje delegatov Mednarodne zveze za obrtno pravno varstvo. Zastopane so bile Nemčija, Belgija, Francija, Anglija, Ogrska, Italija, Nizozemska, Švica, Čehoslovaška. Po poročilu generalnega tajnika Bluma obstoji nemška skupina iz 96 članov, italijanska iz 51, nizozemska iz 57, avstrijska iz 27, švicarska iz 61, ogrska iz 65; v drugih deželah bodo sedaj napravili samostojne deželne skupine ali pa so se posamezniki priglasi kot člani. Češkoslovaška skupina na primer šteje 122 članov, med katerimi je 43 posameznikov, 32 akcijskih družb, 10 drugih tvrdk, 19 važnih zasebnih korporacij in 16 vodilnih javnih korporacij. Na zborovanju so se posvetovali o spremembi pravil, o sestavi zveze, o članarini, o sodelovanju z Mednarodno trgovsko zbornico ter o osnovanju urada generalnega poročevalca, za katerega je bil soglasno izvoljen Taillefer, generalni tajnik Francije. Prihodnje zborovanje se bo vršilo prihodnje sponlad, in sicer v Zenevi.

Državni eksportni zavod v Italiji.

Ob navzočnosti državnih oblasti so otvorili v Rimu na najslavesnejši način napol državni avtonomni zavod za italijansko zunanjo trgovino. Zavod je za inozemstvo zato pomemben, ker je nekako v sredi med bolj ali manj razvitimi centralnimi informacijskimi uradi za eksport ter oddelki zunanjih oziroma trgovskih ministrstev raznih držav in pa med rusko monopolizirajočo eksportno centralo. Od te centrale se razlikuje novi zavod v tem, da ne izvaja direktno nobenih monopolnih trgovskih operacij. Za predsednika ima pa zavod državnega ministra Alberta Pirellija, ustanovitelja italijanske gumijeve industrije; upravni svet obstoji na eni strani iz znanih strokovnjakov gospodarskega ministrstva, na drugi pa iz zastopnikov sedaj tudi državnih sindikalističnih organizacij industrije, trgovine in poljedelstva.

Zavod podpira država, v vseh deželah inozemstva bo imel oficijelne zastopnike — trgovske atašeje, kojih število je že 40, in pa fašistično organizirane strokovnjake —. Njegov namen je, da se pod državno kontrolo standardizira polagoma vsa italijanska zunanja trgovina. Po naše bi se reklo, da gre vse na eno kopito. Zavod bo dajal stalne zanesljive informacije inozemskim trgov, bo skrbel za enotno disciplino ekspozitur in za moderno reorganizacijo italijanske eksportne tehnike, s posebnim ozirom na skupne interese, pri čemer pa zdrava konkurenca posameznih domačih eksporterjev ne bo ovirana. S preskrbo bančnih kreditov na dolgi rok bo omogočil zavod izvažanje tudi srednji trgovini ter manjšim industrijskim in poljedelskim organizacijam. Poleg tega bo pospeševal udeležbo na razstavah in sejmih, pa jo bo na drugi strani tudi vsestransko strogo nadzoroval. Prav tako bo pod njegovim nadzorstvom tudi zavarovanje in transport blaga.

V protislovju z obširnimi funkcijami tega novega državnega zavoda je pa malenkostna državna podpora: štiri milijoni lir za organizacijo in dva milijona lir za ustanovni sklad. Na ta način bodo udeleženci prisiljeni, da rezervirajo zavodu večje podporne zneske, če ga hočejo ohraniti pri življenju. Udeležitev delovnega načrta so pa vzeli takoj energično v roke in je imel upravni svet po ustanovitvi vsak dan po dve dolgi seji.

Podpiranje eksporta v Belgiji.

Belgijska zunanja trgovina je pasivna, lani za 4 milijarde frankov, letos že v prvem četrtletju za poldrugo milijardo. Ta pasivnost in pa padajoča belgijska valuta sta bila nagib, da je začela vlada eksport intenzivno podpirati.

V prvi vrsti je treba omeniti garancijo eksportne trgovine po belgijski državi. Ta državna garancija je bila že pred več leti zakonito vpeljana, pa je zadobila večji obseg šele v zadnjem času. Za izvedbo garancije imajo posebno komisijo. Po prvotnem zakonu je imela vlada pravico, da je jamčila eksportne kupčije do skupnega zneska 250 milijonov zlatih frankov. Garancija obstoji v tem, da daje država gotovo jamstvo za uspeh kupčij. Krediti, ki jih država da, ne smejo iti čez tri leta. Belgijske tvrdke, ki se po-

tegujejo za kredit, morajo utemeljiti koristnost bodoče kupčije z narodnega stališča. Inozemski uvoznik mora v gotovini plačati 10 odstotkov fakturirane svote. Načelno naj jamstvo države ne gre dalje kakor do 55 odstotkov zahtevane svote. Belgijski izvoznik in njegov bankir prispevata z ostalimi 25 oziroma 20 odstotki dovoljenega kredita.

Začetkoma so hoteli jamčiti samo za kupčije, ki so se sklepale z deželami razvrednotene valute. Pozneje so razširili jamstvo tudi na kupčije z deželami dobre valute. Pred kratkim so dovolili jamstvo tudi za kupčije, ki se sklepajo s Sovjetsko Rusijo.

Belgijski izvozniki so se posluževali garancije doslej v precejšnjem obsegu. Doba jamčenih kreditov se giblje med šestimi meseci in tremi leti; odplačevanje dovoljenih kreditov se je vršilo doslej brez zadržka in niso imeli udeleženci nobenih zgub.

Pred kratkim so vpeljali v Belgiji uradno pospeševanje eksporta tudi na ta način, da so vpeljali v zunanjem ministristvu poseben eksportnospoševski oddelček. Predseduje mu Hannecart, znani prejšnji belgijski komisar v zasedenem nemškem ozemlju. Začel je z zelo živahnim delovanjem, ki se je osredotočilo zlasti na morebiti potrebno koncentracijsko gibanje belgijske industrije. V zadnjem času se je po njegovi inicijativi spojilo več važnih industrij. Hannecart ima tudi važno vlogo pri pogajanjih belgijske kovinske industrije z nemško kovinsko industrijo, o katerih govorimo večkrat v člankih »Kovinski trg«.

Veljavnost pogodbe za centralo, sklenjene kljub njeni prepovedi po podružnici.

(V razmerju med centralo in vodjo podružnice.)

(Iz sodne prakse.)

(Konec.)

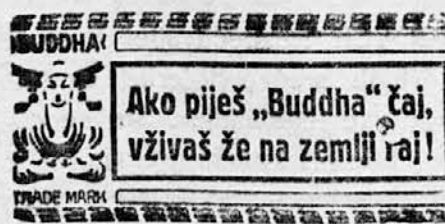
Povsem pravilno nazira revizija, da nakup predmetnih delnic na sebi ni neveljaven, ako je bil res sklenjen od strani v to pooblaščenih toženkinih uradnikov in v pravilni obliki. Niti tožena stranka, niti razsodbi spodnjih stopenj niso mogle navesti takih okoliščin, ki bi opravičile naziranje, da kupne pogodbe, s katerimi se je izvršil navedeni nakup, niso bile veljavne. Na zakonito zahtevanje lastnih delnic v zmislu § 32. pravilnika o delniških družbah se tožena stranka ne more sklicevati, ker je kot družba, ki se bavi z bančnimi in kreditnimi posli, od te zabrane izvzeta po uvodni določbi cit. pravilnika z dne 20. septembra 1899, št. 175 d. z., pa tudi ne, ker tožena stranka ni trdila, da je zabrano v smislu § 32. cit. prav., ako bi tudi ta določba bila uporabljiva za toženko, sprejela v svoja družabna pravila. Da je obstajala prepoved nakupa od strani toženkinega centralnega vodstva, pa ne more nadomestiti zakonite zabrane, ki edino prepreča veljavnost pogodbe v smislu § 879., odst. 1. odz. Pretresati je le vprašanje, ali ni bil ta nakup proti-

ven dobrim odnosom in zato ničen v smislu cit. zakonite določbe pogledom na nadaljne navedbe tožene stranke, da je tožnik vedel za prepoved, a je tik pred izstopom iz njene službe, hoteč jo oškodovati odnosno vedoč, da jo kot njen uradnik oškoduje, ker so tedaj te delnice bile zelo padle na vrednosti, nakupil zanjo delnice C.-ja in D.-ja, odnosno svoje lastne delnice toženki prodal po mnogo višjem tečaju nego so ga delnice imele.

Gotovo je res, da je dolžnost uradnika, ki zastopa svojo delodajalko, da skrbi za njeno korist in da ničesar ne ukrene, kar ji je v škodo. Posebno mora veljati to načelo za one nastavljenice, ki so zajedno pooblaščenice, odnosno prokuristi. Navzlic temu pa ni moči vzdržati pravnega mnenja, da so posli, ki jih taki nastavljenice sklepajo za svojo delodajalko, brez pravnega učinka, ako niso sklenjeni v korist, oziroma ako so sklenjeni celo v kvar delodajalke. Ni moči se oddaljiti od načela, da je pravilno sklenjeno pogodbo vzdržati v veljavi, ako ne nasprotuje nje vsebina predpisom zakona, tudi za primer, da gre za pogodbe, v kateri nastopajo kot sopogodniki nastavljenice drugega pogodnika, kakor se je zgodilo tukaj. Ako je ta ali oni pogodnik po pogodbi oškodovan, kolikor sam na tem ni kriv, mu nudi zakon odpomoč (§§ 922 in nasl. 1295 in nasl. odz.), veljavnost pogodbe more pa ugovarjati le v primerih, določenih po zakonu. Ko nakup lastnih delnic za toženo stranko kot bančni zavod po zakonu ni zabranjen in ko za neobveznost predmetnih pogodb ni najti zakonite opore, more tožena stranka za morebitno škodo, ki ji je nastala iz nakupa predmetnih delnic, iskati nadomestilo od tožeče stranke z odškodninsko zahtevo. To je sicer stavila in uveljavljala tudi v navzočem sporu, je pa odtegnila svoje navedbe glede podlage za pretresanje višine škode in s tem sploh odvzela sodišču možnost se baviti s tako zahtevo v tem sporu.

Tožena stranka v revizijskem odgovoru sicer zanika vsako priznanje, da so se predmetne kupne pogodbe sklenile formelno pravilno in da so bili uradniki C. in D. njeni prokuristi. Res je pač, da tega tekom pravde ni priznala. Nima pa to dejstvo nikake važnosti, ko vendar sama ves čas ni stavila v dvom formelno veljavnost spornih pogodb in je temeljila svojo tezo njih neveljavnosti izključno na že navedene okoliščine, da je prepovedala nakup, ki da se je tudi izvršil z vednostjo odnosno namenom tožitelja jo oškodovati in to tik pred njegovim izstopom iz njene službe ter slednjič na okolnost, da ona pogodb ni odobrila.

Ko je torej tožena stranka svoje v pobot vtoževani tožiteljevi terjatvi prigovarjane zahteve temeljila zgolj na neveljavnosti in neobveznosti predmetnih prodajnih pogodb, s čemer pa ni uspela, a je nasprotno priznala obstoj vtoževane terjatve, je bilo reviziji ugoditi. R. St.

VPOSTAVITEV ZLATE VALUTE NA DANSKEM.

Danska vlada in Narodna banka sta započeli s potrebnimi pripravljalnimi odredbami, da se vpelje z januarjem prihodnjega leta spet zlata valuta. Danska krona ima sedaj 99odstotno vrednost, je torej neposredno pred pari. Brez dvoma bo kmalu spet podana reelna podlaga, da prevzame Narodna banka zopet obveznost zamenjave papirnatih kron z zlatom. Njena obveznost pa ne bo obstajala v tem, da bi zamenjavala bankovce s kovanim zlatom; tisti, ki bo hotel namesto bankovcev zlato, se bo moral zadovoljiti z nekovanim zlatom, z zlatom v palicah ali šibikah. Ta način hočejo prevzeti zaradi enostavnosti; Narodna banka ima pač veliko več dela in sitnosti, če daje namesto zahtevanih novcev kar zlato v potrebnih odlomkih palic; palice bo imela shranjene v kletih. Ko smo svoj čas razlagali dijakom, da Kitajci stržejo zlati prah z zlatih palic del, so nas kaj nezaupno gledali. No, sedaj pa prehaja moderna evropska država k istemu načinu.

O kakšnem runu na zlato zaloge Narodne banke po vpeljavi zlata valute pa prav nič ne mislijo. Opozarjajo, da tudi takrat ni bilo nobenega runa, ko je Danska leta 1845 prvič po državnem bankrotu leta 1813 zopet vpeljala zlato zamenjavo. Mislijo, da bodo zlati novci v danskem denarnem prometu polagoma sploh izginili. Dalje domnevajo, da bo zasebni izvoz zlata prepovedan, in bo pravica za eksport zlata v celoti prešla na Narodno banko.

Morda se bo kdo čudil, zakaj tako obširno pišemo o Danski, ki nas splošno nič ne briga. Pišemo zato, da pokažemo, kako si poenostavi denarno delovanje ena najmodernejših držav.

TRGOVSKA DECENTRALIZACIJA V RUSIJI.

Tekom zadnje konference inozemskih trgovskih zastopnikov sklenjena decentralizacija ruskega trgovskega aparata je sedaj skoraj popolnoma dovršena. Poleg že prej ustanovljenih družb za eksport žita (Eksportthleb) in za import tekstilij so nanovo ustanovili sledeče akcijske družbe: Lesoeeksport z akcijsko glavnico 9 milijonov rubljev, Metalimport s kapitalom enega milijona rubljev, Kožimport (usnje in kože) z 1 milijonom rubljev, Chimiimport (import kemikalij) s 600.000 rublji in Elektroimport s prav tako 600.000 rublji delniške glavnice. Te družbe ne bodo importirane blaga prodajale direktno med ljudi, temveč ga bodo oddajale naprej obratom, ki imajo del njih akcijskih. Razmerje teh družb do ruskih trgovskih zastopstev v inozemstvu še ni prav natančno določeno, vendar je pa gotovo, da je samostojnost trgovskih zastopstev v inozemstvu z ustanovitvijo novih družb bistveno omejena.

Morganov plovbeni trust. Poslovno leto 1925 je zaključil trust z izgubo 1 milijona 40.000 dolarjev napram 1.080.000 dolarjev v lanskem letu. Odpisi na parnike so znašali 5.650.000 dolarjev, lani pa 5.750.000 dolarjev. Potniški promet je nesel nekaj več kot lani, dohodki iz tovarnega prometa so se pa znižali. Pro-

met z Avstralijo je trpel vsled mornarskega štrajka. Pogled v tekoče leto ne kaže nobenih znakov zboljšanja, zlasti nadaljevanje angleškega premogovnega štrajka vpliva prav neugodno. Oficijelno ime za Morganov trust je International Mercantile Marine Co.; pripadajo mu pa poleg drugih White Star Line, American Line in belgijska Red Star Line.

Trgovina.

Jine Corporation Ltd. Ta družba spada med največje producente cinka in svinca v Avstraliji. Lani, 1925, je dosegla rekordni dobiček v znesku 544.900 funtov, za 45 odstotkov več kot v prejšnjem letu. Dividendo na osnovno akcijo so zvišali od 30 na 80 odstotkov. Družba dela pod zelo ugodnimi pogoji; dvig dobička je zlasti zato tako velik, ker je začela obratovati nova cinkova in svinčna koncentracijska naprava.

Tobak. Veliki angleški tobačni koncern British American Tobacco Co. je dal na vsako četrto osnovno akcijo gratis akcijo in je vrhu tega izdal na vsako peto osnovno akcijo novo akcijo s kurzum 100%. Akcijski kapital družbe je znašal doslej 20.570.000 funtov, od kojih pride 16.700.000 funtov na osnovne akcije. Čisti dobiček leta 1925 je znašal 5.140.000 funtov in so dali 27 odstotno dividendo. Tobakni koncern je eden najbolj uspešnih v vsem angleškem gospodarstvu.

Import žita v Avstrijo. Poljaki so nezadovoljni, ker Avstrija na Poljskem skoraj nič žita ne kupi, temveč se zalaga z žitom iz Ogrske, Jugoslavije in celo iz Amerike. Poljaki dajejo samo ječmen, oves in sladje. Zlasti veliko konkurenco dela poljskemu eksportu v Avstrijo Ogrska. Lani je importirala Avstrija iz Češkoslovaške 515.000 meterskih stotov ječmena, 237.000 iz Ogrske, 67.000 iz Poljske, 16.000 iz Jugoslavije, 37.000 iz Rumunije; rži iz Ogrske 676.000 meterskih stotov, iz Poljske samo 2400 itd. Pač pa igra Avstrija važno vlogo kot tranzitna dežela poljskih pridelkov in izdelkov v Italijo, Jugoslavijo, Grško, Bolgarijo, Turčijo in Švico.

Industrija.

Enotna fronta italijanskih eksporterjev. Da zmanjšajo stroške za trgovsko propagando v inozemstvu in da se bori-jo proti zastoji v prodaji, bodo napravili tovarnarji umetne svile sindikat. Za 17. avgusta v Milan sklicani občni zbor Edisonove družbe bo sklenil njeno združitve z električno d. d. Conti in se bo zvišala delniška glavnica na 512 milijonov lir. »Giornale d' Italia« porabi to priložnost, da priporoča italijanskim eksporterjem sploh tvorbo enotne fronte za reorganizacijo izvoza. Primerjaj naš članek o italijanskem eksportnem zavodu.

Ruska papirna industrija. Pisali smo že, da na Ruskem primanjkuje pisalnega papirja. Iz Leningrada poročajo sedaj, da se je vrnil iz inozemstva ravnatelj ruskega papirnega trusta Butylkin. Bil je v Skandinaviji, Angliji, Češkoslovaškem in Nemčiji in je povsod pogledal v tamošnjo papirno industrijo. Nakupovalna komisija, koje predsednik je Butylkin, je nato naročila stroje za dve papirni to-

LISTEK.

Naša zunanja trgovina in trgovinska politika v zvezi z interesi našega pomorstva.

(Nadaljevanje.)

Posebne važnosti so dobavne cone za uvozno trgovino. Kakor se sedaj ta trgovina pri nas razvija, moremo reči, da sta kupec in prodajalec menjala svoji ulogi. Tisti, ki prodaja, mora po celem svetu iskati kupca, mi nasprotno gremo iskat prodajalca, to pa zato, ker prodajalec ne more k nam. To velja posebno za prekomorsko trgovino. Ako si hoče kdo nabaviti blago iz Anglije ali iz Amerike, mora pri današnjih prilikah najti prodajalca v Angliji ali Ameriki ter bo dobil blago naročeno prompt šele po preteku več mesecev, ko slučaj zanese ladijo v mesto, ki bo prevzel dotično blago. Posledica tega je, da mora posebno pri nekaterih vrstah blaga, n. pr. pri agrarnih proizvodih tisti, ki hoče vedno

imeti toliko blaga, kolikor ceni, da ga bo prodal tekom ene seziže, to blago naročiti na svoj riziko kak mesec preje, če se pa noče izpostaviti velikim izgubam, ga naroči samo toliko, kolikor z gotovostjo meni, da ga bo prodal. Drugače bi bilo, če bi imele tuje firme pri nas zastopstva in skladišča. Potem bi se mogli hitro in dovoljno oskrbeti. In zapreka, da se trgovina s prekomorskimi deželami ni razvila v tej smeri, je baš v našem carinskem sistemu. Mi moremo upati, da se bo našlo, ko bodo v naših lukah ustanovljene svobodne cone in urejena javna skladišča, kako trgovsko podjetje v Angliji in Ameriki, da usmeri v kako našo luko tovar kave ali poljedelskih strojev, kar je izključeno, če mora dotična trdnja vnaprej plačati carino, bodisi definitivno, bodisi na povračilo, kakor je to sedaj urejeno.

»Svobodne cone« imajo končno posebno važnost za tranzitni promet. Pri nas je tranzitni promet urejen, v kolikor se tiče železnice, ali promet v kaki luki je popolnoma nekaj drugega kakor tranzitni promet po železnici. Ko namreč dospe

tranzitno blago v luko, se redkokdaj utovori direktno v ladijo. Gre namreč čisto za tranzitne pošiljke, ki izpolnijo ves ladijski tovar ali vsaj njega del, a blago prihaja v luko po železnici po partijah. Ena partija čaka drugo, a ko so vse dosepele, je treba čisto čakati parobrod. Blago stoji torej iztovorjeno v luki večših mesecev ali še več in mu je treba, ako hočemo pritegniti tranzitni promet preko naših luk, ustvariti v »svobodnih conah« mesto, kjer se more ta tranzitni promet svobodno razvijati brez nepotrebnega carinskega nadzorstva. Italija je šla v tem pogledu tako daleč, da je rezervirala v Genovi za Švico, v Trstu za Češkoslovaško in v Reki za našo državo za tranzitni promet s temi državami posebne dele luke ter je dotičnim državam dovolila še velike ugodnosti. Mi tega zaenkrat še ne moremo, ker niso naše luke niti toliko dograjene, da bi obvladale domač promet, vendar se je treba pri urejanju naših luk ozirati tudi na to in vsaj v skupnih »svobodnih conah« dati možnosti, da se razvija tranzitni promet. Sicer bo vsakdo bežal od nas.

»Svobodne cone« v naših lukah so torej potrebne in to enako v vseh lukah, ker je vsaki naši luki — govorimo seveda o glavnih — dana v prometu z inozemstvom posebna naloga. »Svobodnih cone« pa ni moči stvoriti preko noči. V nobeni naši luki sedaj ni obale, ki bi se mogla določiti izključno za promet z inozemstvom in tako popolnoma ločiti notranji promet od zunanega. A to je prvi pogoj za ustanovitev »svobodne cone«. Drugi pogoj je ta, da je mesto, ki se določa za »svobodno cono«, oddaljeno od železniške postaje, pa vendar v zvezi z njo tako, da so posebni tiri v službi »svobodne cone«. Tretji pogoj pa je, da je »svobodna cona« primerno zgrajena. Luka Vittorio Emanuele III. v Trstu, ki služi kot »svobodna cona«, more sprejeti istočasno 25 trgovskih ladij srednje nosilnosti, ima skupno površino 446 tisoč 280 m² in 3665 m obale. V njej je zgrajenih 19 hangarjev, 18 skladišč in preko 62 raznih zgradb. Uporabni prostor v hangarjih in skladiščih meri 250 tisoč 459 m² in more sprejeti 335.535 ton blaga. V primeri s temi ogromnimi po-

varni, ki jih gradijo, na Nemškem. Znesek naročil gre do 2.055.000 rubljev. Med drugimi so naročili tako izborni popirni stroji, da napravi lahko na dan 70 ton papirja.

Nov način izdelovanja kos in srpov. V »Gospodarskih vesteh« poročamo o novem načinu izdelovanja kos in srpov. Ker bi pa tam morda kdo to prezrl, poročamo tukaj še enkrat. Patentirali so najdbo profesorja na državni realki v Warnsdorfu na Češkem, dr. Maksa Rittsteuerja. Iznal je nov način izdelovanja kos in srpov s pomočjo elektrike. Strokovnjaki so novo iznajdbo preskušali in ji prerokujejo bodočnost. Po njih mnenju pomeni Rittsteuerjeva najdba popoln preobrat v dosedanjem izdelovanju kos in srpov. Na novi način izdelani srpi in kose so po kakovosti popolnoma taki kot so bili doslej, imajo pa pred dosedanjimi to prednost, da so še enkrat bolj poceni.

Zakon o pospeševanju industrije. Na zadnji seji beogradske industrijske zbornice je bila sprejeta resolucija, v kateri industrijalci zahtevajo, naj vlada čim preje izda zakon o pospeševanju industrije. Skoraj vse države so potom posebnih zakonov priskočile industriji na pomoč z raznimi podporami in olajšavami. Pri nas mečeje merodajni činitelji industriji celo polena pod noge in jo ogrožajo z visokimi davki.

Obrt.

I. kongres čevljarjev v Jugoslaviji. Zveza čevljarjev in opankarjev Hrvaške in Slavonije sklicuje v sporazumu z ostalimi strokovnimi organizacijami čevljarjev prvi kongres čevljarjev kraljevine SHS, ki se bo vršil dne 21., 22. in 23. avgusta v Zagrebu. Razpravljalo se bo o uvoznih carinah na čevlje, o konkurenciji s strani tovarn, o davčnih bremenih, o ureditvi odnošajev med delodajalci in delojemalci, o vajeniškem vprašanju in vprašanju novega obrtnega zakona.

Denarstvo.

Petlirski noveci iz nikla v Italiji. Na predlog italijanskega finančnega ministra je bil odobren zakonski načrt za izdajanje petlirskih novcev. Te novce bodo kovali iz čistega nikla.

Francoski načrti za nakupovanje tujih deviz in izdajanje novih bankovcev. Agencija »Havas« naznanja, da bo vlada predložila zbornici zakonski načrt, na podlagi katerega bosta vlada in francoska banka lahko sklenili konvencijo, ki pooblašča Francosko banko, da nakupuje inozemske devize in da lahko izdaja nove bankovce v mejah vrednosti kupljenih deviz. Sedaj je že skoro gotovo, da bo vlada sklicala v Versailles narodno skupščino, ki naj končno veljavno potrdi ustanovitev amortizacije blagajne.

Davki in takse.

Avtomobilni davek na Češkoslovaškem. Med češkoslovaškim finančnim ministrstvom in ministrstvom za javna dela se vršijo pogajanja o zakonskem predlogu vlade glede rednega obdavčenja tovornih in osebnih avtomobilov. Davek bodo porabili za ohranitev in gradbo takih cest, ki trpijo posebno vsled avtomobilnega prometa. Ni še gotovo, ali bo-

kritimi prostori izginejo skladišča na prostem. Njih površina meri samo 15 tisoč 290 m². Tirov je 30.340 m. Magazzini Generali na Reki (teh je 24) se delijo na: magazzini nacionalni in magazzini esteri. Ti se nahajajo v punto franco in morejo sprejeti 5412 vagonov blaga. To s^o torej, moremo reči, cela mesta. Res je, da niso nastali preko noči, temveč da so jih gradili po potrebi, vendar pa vedno po gotovem načrtu. Tak program moramo imeti tudi mi z ozirom na naše luke. One morajo biti zgrajene tako, da je mogoče ustanoviti »svobodne cone«. Zato je treba predvsem deliti v naših lukah notranji promet od zunanjega, polniški promet od blagovnega. Kadar bo v naših lukah toliko izgrajene obale, da bo mogoče opravljati vsako od omenjenih treh vrst prometa za sebe, bo sama vrsta poslov in blaga, ki prihaja v dotično luko, določila, katere zgradbe so za svobodno cono najpotrebnejše, vendar je treba pri tem paziti, da se z deli, ki se jih izvršuje, ne prejudicira onim, ki se jih namerava izvršiti kasneje.

(Konec prihodnjic.)

do merili davek po moči motorja ali po teži voza; bolj verjetna je prva možnost. Tudi še ni določeno, ali bodo pobirali davek enkrat na leto ali večkrat. Za obrtni transport namenjeni avtomobili bodo manj obdavčeni kot drugi. Ta davek je precej podoben prometnemu davku na železnicah. Zakonski predlog namerava predložiti parlamentu še to jesen, da razpravlja o njem. Pisali smo že, da hočejo avtomobilisti in motoristi prevladati davek deloma na konjske vprege. Kakor kaže, ne bodo uspeli.

Promet.

Nove zračne zveze v Italiji. S 1. avgustom se je otvorila zračna pošta na progi Brindisi-Carigrad. Nadalje so na predlog ministrskega predsednika in ministra za zrakoplovstvo v ministrskem svetu odobrili osnutek za izvršitev konvencije med ministrstvom za zrakoplovstvo in družbo Anonima Adriatica, katere predvideva uvedbo zračnega trgovskega prometa med Benetkami in Dunajem. Ta zračna proga spopolnjuje že obstoječo prometno zračno črto Turin—Pavia—Benetke—Trst.

Dopis.

Monopolizacija šolskih zvezkov. Trgovec z dežele nam piše: Čital sem o interpelaciji poslanca dr. Žerjava glede nameravane monopolizacije šolskih potrebščin. Ako bo interpelacija uspela, se bo trgovcem, ki se bavijo s prodajo teh potrebščin kakor tudi industrijalcem teh potrebščin, odvalil težak kamen od srca. Do rešitve te interpelacije naj si pa oni izdelovalci šolskih potrebščin dobro izprašajo svojo vest, ali so doslej s svojim umetnim monopoliziranjem pravilno postopali. Nekaj učiteljstva je, ki pritiska na učence, da morajo imeti zvezke edino le iz Učiteljske tiskarne. To je treba otrokom seveda le enkrat reči in dovolj je, da otrok temu tudi sledi. Otroci so zahtevali le tak zvezek kakor zahteva od njega učitelj. Sem trgovec na deželi in prodajam tudi zvezke, ki pa niso bili iz Učiteljske tiskarne. Otroci so pričeli te zvezke odklanjati, češ, da jih ne smejo rabiti. Posledica tega je bila, da sem približno 400 zvezkov zavrgel in jih uporabil kot zavijalni papir. Zato kličem: proč s takim egoizmom. Učiteljstvo naj nikar ne monopolizira izdelkov Učiteljske tiskarne. Kar tebi slabo stori, drugemu tudi dobro ne diši!

RAZNO.

Važno za perutinarje. Iz pisarne velikega župana v Mariboru smo prejeli: Zaradi neugodnih proračunskih prilik država letos ne bo nakupovala in porazdelila nikakih plemenskih petelinov. Reje naj torej vse odvisno plemsko blago odpravijo in vzredijo le za lastno potrebo in nekaj najboljših petelinov za eventualno oddajo okrajnim zastopstvom. Za potrebno osveženje krvi bo skrbeti z medsebojnih zamenjavo petelinov. Radi morebitnih nadaljnjih nasvetov naj se vsakdo obrne na pristojno srezko poglavarstvo, kjer sta mu državni ekonom oziroma veterinar vedno na razpolago.

Žitna letina v Italiji. Minister za narodno gospodarstvo je na zadnji seji ministrskega sveta poročal o žitni letini. Na podlagi podatkov, ki jih je dosedaj prejel minister od posameznih pokrajinskih komisarjev za agrarno statistiko, znaša žitni pridelek za leto 1926 okoli 56 milijonov kvintalov. Seveda je ta kalkulacija provizorična, kajti končni izid letine bo znan šele po zaključeni žetvi. V letu 1925/26 je bilo posejanih z žitom 4 milijone 850.000 ha zemlje, t. j. 125.000 več kot lansko leto. Sorazmerno so posejali največ površine v južni Italiji.

Sovjetska vlada protestira v Parizu. Sovjetska vlada je v Parizu protestirala proti koncentraciji poljskih čet na ruski in litvanski meji. Dalje je sovjetska vlada sporočila v Quai d'Orsay o sovražnem stališču Poljske proti Litvanski. Rusi zatrjujejo, da to politiko podpira Anglija. Francoska vlada je zahtevala poročilo svojega poslanika v Varšavi.

Zanimanje nizozemskih gospodarskih krogov za Jugoslavijo. Skupina Holandec obišče koncem septembra našo državo v svrhu informacij gospodarskega značaja. Stopiti hoče v stike z našimi gospodarskimi krogi in prirediti predavanja o gospodarskem in kulturnem stanju Nizozemske.

Gospodarski svet v Grčiji. Grška vlada je sklenila, da ustanovi v najkrajšem času gospodarski svet, kojega člani bodo višji činovniki in profesorji atenskega vseučilišča. Gospodarski svet bo posvetovalni organ ministrstva financ.

Obvestilo. Cenj. občinstvu se obvešča, da se je tvrdka Sagrin-Skrbec-Bartol preselila s Kralja Petra trga 3 na Miklošičevo cesto št. 6.

Gospodarske vesti. Londonsko pristanišče bodo popravili in povečali. Tri milijone funtov bodo porabili. Zapadno-indijske ladjenice (docke) bodo tako povečali, da bodo lahko sprejele 300 m dolge in 30 m široke prekomorske parnike. — **Vzorčni sejmi** so začeli tudi že v Afriko. 1. januarja 1927 bodo priredili v mestu Tripoli prvo razstavo in obenem prvi vzorčni sejem. — **Angleški finančni minister** dobiva neprestano dopise, naj vpelje davek na mačke, češ, da bi ta davek bil najboljši varstvo za ptice. — **Javna skladišča v Trstu** so od 1. julija naprej v zasebni upravi, ne več v državni. — V preteklem poslovnem letu je imela tržaška ladijska tvrdka **Gerolimich** dva in pol milijona kron čistega dobička. — **Letošnje letino v Italiji** cenijo kljub slabemu vremenu na 55 milijonov stotov. V zadnjih letih je znašala povprečno samo 43 milijonov stotov. Boljši pridelek pripisujejo propagandi za dvig žitne produkcije. — **Danske državne železnice** so razpisale po vseh deželah ponudbe za zgradbo mostu čez Mali Belt, preliv med polotokom Jütlandijo in med danskimi otoki. Računijo, da bo zgradba trajala 10 let. — V ogrskih finančnih krogih se govori, da je prišlo za financiranje **ogrske žitne kampanje** veliko kreditnih ponudb iz inozemstva, zlasti iz Anglije in Italije.

Poleg teh ponudb je prišla še velika ponudba londonske hiše Rotschild za nabavo poljedelskih strojev in strojev za industrijska podjetja. V ogrskih finančnih in gospodarskih krogih pripisujejo tej zadnji ponudbi veliko važnost, zlasti še, ker je osebno prišel v Budimpešto Mr. Stephany, voditelj kontinentalnega oddelka Rotschildove banke. — **Devizna zaloga Poljske banke** se je od 10. do 20. julija zvišala za 16.245.000 zlatov in je prišla na 94.793.000 zlatov, zaloga zlata v istem času za 136.000 zlatov in je prišla na 139.800.000 zlatov. Obtok bankovcev se je dvignil za 10 milijonov in je znašal 455 milijonov zlatov. — V likvidacijo je prišla velika ogrska **lesna družba**, ki je pripadala koncernu znané bančne hiše Schossberger. Ker je ta tvrdka likvidirala, mora likvidirati tudi lesna družba. Dosedanje njene podružnice bodo obstojale naprej kot samostojna podjetja in se vršijo še tozadavna pogajanja. — **Angleži** so začeli živahno povpraševati po **češkoslovaškem premogu**. Ostrovske okraj bo dobil najbrž tako veliko naročilo, da bodo njegove zaloge daleko presežene in bo imelo podjetje za več tednov naprej polno dela. — **Eksport tekstilij** iz Češkoslovaške na Ogrskem je v zadnjem času občutno padel. Zato so začeli ustanavljati Čehi na Ogrskem tekstilne tovarne. — **Moravske zadrugne mlekarne** so se posvetovali v Brnu o centrali in o njem programu. Program bo obsegal organizacijo skupnega nakupa potrebščin mlekar, zlasti strojev in premoga, po skušenih strokovnjakih in pa organizacijo skupne prodaje. — **Cena nemškega reparacijskega premoga** na Francoskem se je dvignila pri premogu za domačo porabo od 30 na 45 frankov za tono, pri briketih iz rjavega premoga pa za 19 frankov. — **Nasprotno** je pa poljska **gor-njesleška** premogovna komisija sklenila, da se cene premoga znižajo, in sicer je napravila to na energičen pritisk vlade. — **Nemška študijska komisija** je odpotovala v Rusijo, da študira rudniške naprave v okraju Donec, in kako bi se dale razširiti. Komisija se hoče o dviganju ruskega gospodarstva osebno prepričati. — **Neka poljedelska zadruga** v južnoameriški državi Peru je kupila 160 acrov sveta v bližini glavnega mesta Lima in bo začela tam s poskusi pridelovanja sladkornega trsta. Ker je svet za to ugoden in ker vlada načrt podpira, bodo poskusi uspeli. Vsak se hoče osamosvojiti oziroma si dobiti kak predmet izvoza. — **Profesor M. Rittstaur** v Warnsdorfu na Češkem je iznal **nov način izdelovanja kos in srpov** s pomočjo elektri-

ke. Znajdbo je pregledalo več strokovnjakov in ji prerokujejo veliko bodočnost. Po njih mnenju pomeni najdba popoln preobrat v dosedanjem izdelovanju kos in srpov. Kvaliteta je ista kakor pri starem načinu, cena pa polovico nižja.

Po svetu. Amerika pripravlja nov mednarodni dogovor o bombažu, ki naj določi za **eksportni bombaž** določeno dolžino vlakna. Mednarodna konferenca, ki se bo o tem posvetovala, se skliče te dni v London. — Čehi pravijo, da ne morejo dati Rumuniji **vagonov** za transport žita, ker jih je vzela že tri leta Jugoslavija v najem. — V Hamburgu se je sestel odbor za poenotenje zasebnega **plovbnega prava** notranje plovbe in za poenotenje komisije za promet in tranzit pri Zvezi narodov. — **Bank of India** je znižala obrestno mero na 4%. — Več sto nemških tovarn cigaret se je združilo v Dresdenu v enotno **zvezo cigaretnih industrije**, imenovano »Reichsgemeinschaft Deutscher Zigaretten fabriken«. — Ameriški finančni konsorcij **Harriman and Co.**, ki je prevzel načrte za prevzetje gor-njesleških cinkovih rudnikov, se hoče udeleževati tudi na drugih poljih poljskega gospodarstva. V prvi vrsti mu gre za kovinsko industrijo, zanima se pa tudi za bankarstvo, pri čemur mu gre zlasti za Poljsko trgovsko banko in za novo dolarsko banko. — **Fořd** hoče zgraditi v Jugoslaviji **avtomobilno tovarno** in zalagati iz nje ves Balkan. Bajce je ponudil tudi posojilo za zboljšanje jugoslovan-skih cest. Bil bi pač že zadnji čas. — Poljaki in Rumuni so podpisali **tranzitno pogodbo** in so dobili Poljaki svobodni con v pristaniščih Braila in Galae.

Ljubljanska borza.

Petek, dne 6. avgusta 1926.

Blago: Hrastova drva, suha, fco nakl. post. bl. 16.50; bukova drva, suha, fco nakl. post. bl. 17.50; smrekovi, jelovi hlodi, od 25 cm napr., 4 m dolgi, fco nakl. post. den. 190; bukovski pragovi: 2.51—2.60 m 13.50 X 23/24, fco vag. meja, za komad den. 38, bl. 38.50; bukovski pragovi, 2.45 m, 22 X 12 1/2, fco vag. meja, za komad den. 32, bl. 32.50; hrastovi hlodi, od 28 cm napr., od 2.65—2.90 m, ravno blago, fco nakl. post. den. 380; bukovski hlodi, od 25 cm napr., od 2 m napr., popolnoma gladki, fco nakl. postaja den. 200; borovi hlodi, od 25 cm napr., 4 m, 1, II, monte, fco vag. namembna postaja, 5 vag. den. 240, bl. 240, zaklj. 240; smrekovi hlodi, od 25 cm napr., 4 m, 1, II, fco vag. nakl. postaja, 1 vag. den. 200 bl. 200, zaklj. 200; glina rurova: »A«, bela glina za 100 kg bl. 70; »B«, temnozeleno glina za 100 kg bl. 60; »C«, svetlozelena glina za 100 kg bl. 60, fco vag. Postojna; glina, suha kot prah, v sodih: »A«, bela glina, 3X zmleta bl. 110; »B«, zelena glina, 3X zmleta bl. 100; »C«, svetlozelena glina, 3X zmleta bl. 100, vse za 100 kg, nettotežina, fco post. Laze, v sodih 250 kg, brez ambalaže, sodi po Din 65 za komad; pšenica nova, za avgust, fco nakl. postaja bl. 275; koruza, par. slov. post. bl. 230; koruza, fco vag. nakladalna postaja bl. 180; otrobi srednji, fco slov. postaja bl. 155; oves novi, fco nakl. postaja bl. 155; fižol beli, fco vag. nakl. post. bl. 200; laneno seme, fco slav. nakladalna postaja den. 380; laneno seme, fco Bjelovar Podravina den. 370.

Vrednote: Investicijsko posojilo iz l. 1921 den. 73, bl. 75; Loterijska državna renta den. 290, bl. 295; Zastavni listi Kranjske deželne banke den. 20, bl. 22; Kom. zadolžnice Kranjske deželne banke den. 20, bl. 22; Celjska posojilnica d. d., Celje den. 193, bl. 194; Ljubljanska kreditna banka, Ljubljana den. 175, bl. 195; Merkantilna banka, Kočevje den. 90, bl. 90, zaklj. 90; Prva hrvaška štedionica, Zagreb den. 865, bl. 870; Slavenska banka d. d., Zagreb den. 50; Kreditni zavod za trg. in industrijo, Ljubljana den. 165, bl. 175; Združene papirnice Vevče, Gorizane in Medvode d. d., Ljubljana den. 102; »Stavbna družba« d. d., Ljubljana den. 55, bl. 65; »Šešira« tovarna klobukov d. d., Škofja Loka den. 103, bl. 104.

TRŽNA POROČILA.

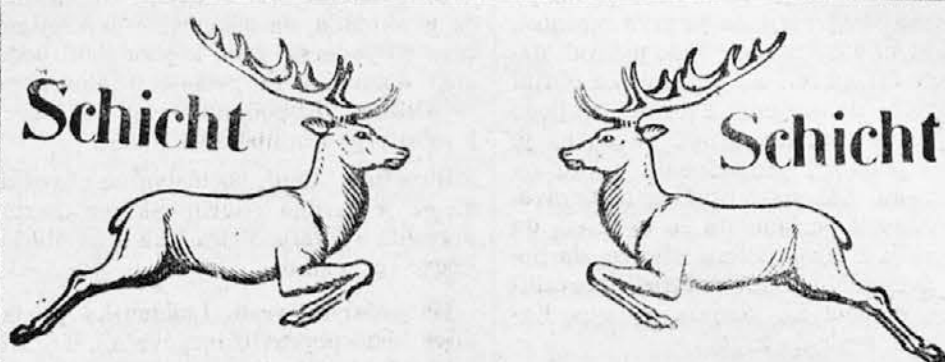
Svinjski sejem v Mariboru (6. t. m.). Dogon 403 svinje. Povprečne cene so bile: prasci, stari 5—7 tednov 75—100, 7 do 9 tednov 125—150, 3—4 mesece 280 do 350, 5—7 mesecev 420—450, 8—10 mesecev 550—580, 1 leto stari 1000 do 1200 Din, 1 kg žive teže 10.50 do 12.50, 1 kg mrtve teže 15—17 Din. Dogon je bil velik, kupčija pa slaba. Kmetje so cene držali precej visoko in prodali le 118 svinj.

Dunajski živinski sejem (5. t. m.). Goveda: Dogon 94 glav; od tega iz Jugoslavije 40 komadov. Promet živahen. Spričo manjšega dogona so cene poskočile za do 15 grošev pri kg. — Svinje: Dogon 1479 komadov. Cene mesnim svinjam nespremenjene, debelim čvrste. Za kg žive teže notirajo: mesne svinje 1.90—2.60, debele 1.70—1.95 šilinga.

DOBAVA, PRODAJA.

Dobave. Ekonomsko odeljenje direktije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 13. avgusta t. l. ponudbe za dobavo vijakov za les in za dobavo črpalk. Pogoji so na vpogled pri imenovanem odeljenju vsak delavnik od 10. do 12. ure. Direkcija državnega rudnika v Velenju sprejema do 16. avgusta t. l. ponudbe za dobavo janskega lesa. — Direkcija državnega rudnika v Zabukovci sprejema do 26. avgusta t. l. ponudbe za dobavo kondenznega kotla. — Dne 28. avgusta t. l. se bo vršila pri direkciji državnih železnic v Ljubljani ofertalna licitacija glede dobave svetilk, komposterjev in omar za vozne karte.

Dobave. Ekonomsko odeljenje direktije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 10. avgusta t. l. ponudbe za dobavo ležišne volne; do 13. avgusta t. l. za dobavo žičnih natezalcev in glazure za bločne aparate ter Lutzovih peči in kolen; do 20. avgusta t. l. za dobavo macesnovih klincev, livarskega peska, motvoza in vžigalic. Pogoji so na vpogled pri imenovanem odeljenju vsak delavnik od 10. do 12. ure. Direkcija državnega rudnika v Brezi sprejema do 25. avgusta t. l. ponudbe za dobavo velikega janskega repeticijskega teodolita z mikroskopom in za dobavo solnčnika, oziroma dežnika za zaščito merilnih instrumentov; do 28.

Schicht **Schicht**

Stalno rastoče povpraševanje po

Schichtovem milu **znamka „Jelen“**

zahteva, da se ta izvrstni, v kakovosti nedosegljivi proizvod vodi v vsaki trgovini. Ako si hočete zagotoviti hvaležen krog odjemalcev in doseči v milu trajno, dobičkanosno kupčijo, potem razpečavajte samo

pravo Schichtovo milo št. 27 znamke „Jelen“
oziroma Schichtovo terpentinsko milo št. 18
znamke „Jelen“.

avgusta t. l. za dobavo solinskega stekla. Vršile se bodo naslednje ofertalne licitacije: Dne 25. avgusta t. l. pri upravi državnih monopolov v Beogradu glede dobave pisarniškega in drugega materiala; dne 26. avgusta t. l. pri glavnem sanitetskem slagališču v Zemunu glede dobave emajlirane posode; pri direkciji državnih železnic v Ljubljani glede dobave banka-kositra; dne 28. avgusta t. l. pri direkciji državnih železnic v Ljubljani glede dobave velikega orodja. — Predmetni oglasi so v pisarni Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani interesantom na vpogled.

Imam moderno urejen

MLIN NA VALJKE

Predelavam vse vrste moka, ješprenjčka in zdroba. Veljal je 800.000 Din. Manjka mi motor.

IŠČEM KOMPANJONA,

kateri bi položil 150.000 Din za nabavo motorja ali koga, ki bi postavil motor ali lokomobil (je lahko že rabljen), od 30 do 40 konjskih sil. Kot kompenzacija nudim ¼ čistega dobička. Ako je dotični strojnik, dobil bi še posebno nagrado. Opravilo je odlično, brez konkurence, v najlepšem kraju Bosne. — Naslovi se naj na

Milana Kovačevića, Beograd,
Kraljevića Marka broj 1.

SLOVENIA-TRANSPORT d. z o. z., Ljubljana, Miklošičeva cesta 36.
 izvršuje vse spedijske posle, reekspedicije, vskladitvenje, prevoze, carinjenje robe. — Telefon št. 723.

Carinsko posredništvo Just Piščanec, Ljubljana, Miklošičeva cesta 36.
 izvršuje carinjenje, carinske deklaracije, rekurze in vsa v carinsko stroko spadajoča dela. — Telefon št. 723.

Iz vseh evropskih držav dohaja blago
Iz vseh delov sveta prihajajo kupci

na

11. DUNAJSKI MEDNARODNI VELESEJEM
3. — 12. IX. 1926

Posebna prireditel: Mednarodna razstava motornih koles. — Sejem za premog. — Tehniške novosti in iznajdbe. — Razstava pohištva s posebnim oddelkom. — Oprava za mala stanovanja

RADIO-SEJEM (Sejmska palača, 3.-19. IX 1926)

Nikakega polnega vizuma. S sejmsko izkaznico in polnim listom prost prehod v Avstrijo. Znižane vozne cene na avstrijskih in inozemskih železnicah in na Donavi. Pojasnila vseh vrst in sejmske izkaznice za ceno Din 40.— pri **Wiener Messe A. G., Wien VII.** kakor tudi pri častnih zastop. v Ljubljani: Avstrijski konzulat, Turjaški trg št. 4. Zveza za tujski promet, Dunajska cesta št. 1 b. Josip Zidar, Dunajska cesta št. 31

→ Kje ste pa Vi?

OBVESTILO **OBVESTILO**

Cenj. občinstvo se obvešča, da se je tvrdka **ŠAGRIN - ŠKRBEČ - BARTOL** preselila iz **Kralja Petra trga 3** na **Miklošičevo cesto 6**

Veletrgovina
A. ŠARABON

v Ljubljani
 priporoča
špecerijsko blago

raznoverstno žganje moko in deželne pridelke raznoverstno rudninsko vodo
Lastna pražarna za kavo in mlin za dišave s električnim obratom.
CENIKI NA RAZPOLAGO!

Oglejte si

bogato zalogo nogavic in rokavic za dame, gospode in otroke, vezene, navškov in čipk ter drugega modnega in toaletnega blaga, potrebščin za šivilje, krojače in čevljarje

na veliko in malo
 po najnižji dnevni ceni pri:
JOSIP PETELINC
LJUBLJANA

blizu Prešernovega spomenika, ob vodi levo.

NAROČAJTE
»TRGOVSKI LIST«

Velik uspeh

na

ADLER pisalnem stroju

ZASTOPNIK:

IVAN JAX in SIN
Ljubljana

Pri velikem zveznem tekmovalnem pisanju gabelsbergove stenografske zveze v Hessenu je pripadlo izmed 45 udeležencev na vseh uporablajo ih strojnih sistemih

prvo darilo na pisalni stroj „ADLER“!

Od 14 določenih daril odpadlo jih je 6 na „Adler“-pisarje

Edino sivalni stroji in najboljše kolesa

za rodbino, obrt in industrijo so le

JOS. PETELINCA

Najnižje cene! **Gritzner** **Adler** Tudi na obroke!

Ljubljana, blizu Prešernovega spomenika
 Pook v vezanju brezplačno. — Veletna garancija.

MOTOCIKLI **Jugo-Auto Ljubljana** **236**

B. S. A. — Najbolj sigurni in ekonomični za trgovsko polovanje. Nove znižane cene za 1926.

TRGOVSKA BANKA D. D., LJUBLJANA

PODRUŽNICE:

Maribor, Kamnik, Novo mesto, Ptuj, Rakov, Slovenjgradec, Slovenske Konjice, Prevalje.

Dunajska cesta 4 (v lastni stavbi).

Kapital in rezerve Din 20,100.000.—.

Izvršuje vse bančne posle najtočneje in najkulantneje.

Brzjavaj: TRGOVSKA.
Telefoni: 139, 146, 458